

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Agnieszka Alińska

***Zwrotne instrumenty finansowe
w procesie stymulowania
rozwoju regionalnego***

Plan prezentacji

- System finansowy a sfera realna
- Rozwój w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym
- Rola i znaczenie finansowania zwrotnego w działalności przedsiębiorstw
- Instrumenty finansowe w perspektywie 2007-2013 - doświadczenia
- Instrumenty finansowe w perspektywie 2014-2020 – nowe wyzwania
- Wyzwania przed sektorem funduszy poręczeńowych i pożyczkowych

System finansowy a sfera realna

System finansowy:

- Instytucje finansowe
- Instrumenty finansowe
- Rynki finansowe
- Regulacje prawne dot. systemu finansowego

Sprawny system finansowy to podstawa efektywnego funkcjonowania realnej sfery gospodarki

SYSTEM FINANSOWY **SFERA REALNA**

System finansowy a sfera realna

System finansowy	Sfera realna
Instytucje finansowe - pośrednicy finansowi	Przedsiębiorstwa, podmioty prawne, osoby fizyczne, gospodarstwa domowe
Zapewnienie dostępu do źródeł finansowania	Aktywność gospodarcza
Banki: uniwersalne, spółdzielcze, inwestycyjne	Kredytowanie potrzeb finansowych przedsiębiorstw
Niebankowe (nieregulowane) instytucje pośrednictwa finansowego: Fundusze poręczeniowe Fundusze pożyczkowe	Instrumenty poręczeniowe, gwarancyjne, regwarancyjne, dłużne, pożyczkowe, mieszane itp.

Znaczenie regionów w stymulowaniu wzrostu i rozwoju gospodarczego krajów UE

- Rozwój lokalny i regionalny
- Koncepcja rozwoju zrównoważonego UE
- Regionalne władze samorządowe – Urzędy Marszałkowskie, samorządy gminne
- Lokalne instytucje mikrofinansowe

Luka finansowa

- Zawodność rynków finansowych
- Niedopasowanie struktury popytu i podaży na rynku usług finansowych
- Asymetria informacji
- Pomoc publiczna i interwencjonizm państwowy

Skala luki finansowej w Polsce

Wyniki badań Instytutu
Badań Strukturalnych:

Luka finansowa
dla sektora mikro – i
małych przedsiębiorstw
wynosi

ok. 11 mld zł

- DLACZEGO ???
- KTO ???
- JAKIE DECYZJE ???
- JAKIE INSTRUMENTY ???

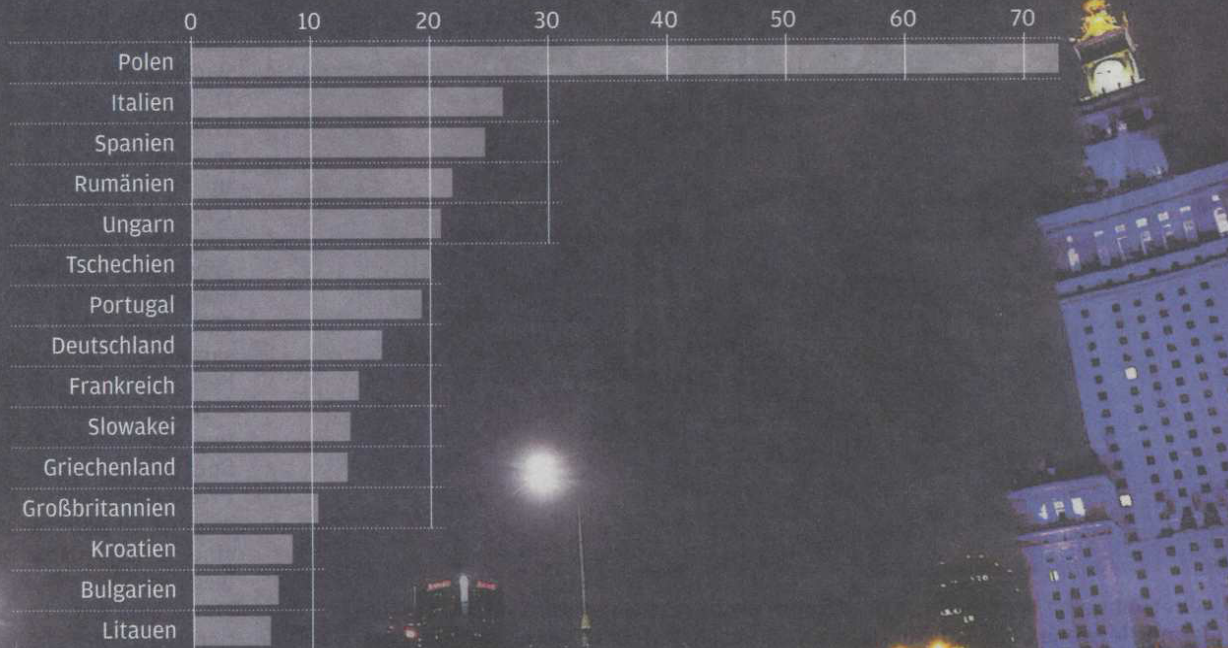

FUNDUSZE STRUKTURALNE UE
na lata 2014-2020

Pomoc strukturalna dla Polski na tle innych państw UE

WOHIN DIE STRUKTURMITTEL FLIEßEN – DIE TOP 15

Finanzierungsperiode 2014 - 2020, Angaben in Mrd. €

Instytucje ważne systemowo

- Instytucje publiczne i rządowe
 - Administracja centralna, Ministerstwa
 - PARP
 - Bank Gospodarstwa Krajowego
- Regulowane instytucje finansowe/bankowe
 - banki uniwersalne, spółdzielcze
- Lokalne instytucje finansowe
 - fundusze poręczeniowe
 - fundusze pożyczkowe

Rola funduszy poręczeniowych na rynku

○ **Efekty mikroekonomiczne**

- Zwiększanie dostępu firm (w szczególności start-up) do finansowania zewnętrznego,
- Zbudowanie nowej struktury instytucji pośrednictwa finansowego na rynku

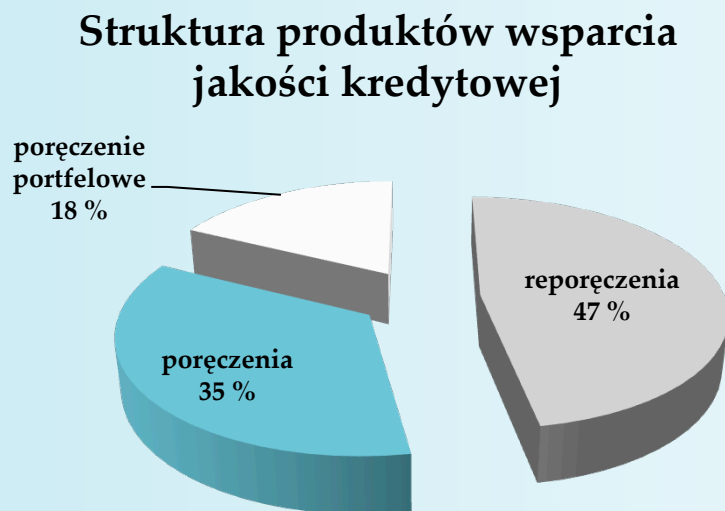
○ **Efekty makroekonomiczne**

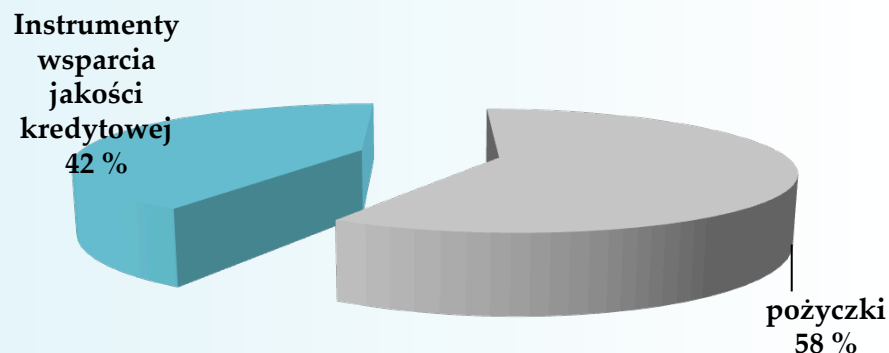
- Zwiększanie finansowania zewnętrznego dla MSP (wartości zwrotnych środków w gospodarce),
- Poprawa wskaźników makroekonomicznych (struktura zatrudnienia, obroty w gospodarce, dochody, itd...)

Fundusze poręczeniowe w perspektywie finansowej 2007-2013

Struktura produktów wsparcia jakości kredytowej:

Struktura instrumentów zwrotnych (bez Inicjatywy JESSICA)

Stan na dzień 30 czerwca 2013 r.
Wartości na podstawie wydatków kwalifikowalnych.

Wyzwania wobec funduszy w perspektywie finansowej 2014-2020

Wzrost efektywności funkcjonowania sektora funduszy poręczeniowych poprzez;

- ❑ **maksymalne (pod względem wartości) ,**
- ❑ **efektywne,**
- ❑ **długofalowe,**
- ❑ **bezpieczne.**

wykorzystanie oferty absorpcji środków UE

art. 37

ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY UE Nr 1303/2013 z dnia 17.12.2013

Wsparcie z instrumentów finansowych jest oparte na ocenie ex ante, która wykazuje występowanie zawodności mechanizmów rynkowych lub nieoptymalny poziom inwestycji, a także szacunkowy poziom i zakres zapotrzebowania na inwestycje publiczne, w tym typy instrumentów finansowych, które mają uzyskać wsparcie. Taka ocena ex ante obejmuje: [...] ocenę doświadczeń zdobytych podczas stosowania podobnych instrumentów i ocen ex ante przeprowadzonych w przeszłości przez państwo członkowskie, a także w jaki sposób te doświadczenia zostaną zastosowane w przyszłości;

Wyzwania i oczekiwania na przyszłość

Prawne – funkcjonowanie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych wymaga odpowiednich regulacji, które wzmocnią ten sektor na rynku usług finansowych, a fundusze będą jeszcze bardziej atrakcyjnym partnerem dla przedsiębiorców, banków i innych uczestników rynku.

Kapitałowe – a więc dalsze zwiększenie kapitałów funduszy, tak aby zagwarantować ich niezależność, skuteczność, a także płynność działania.

Instytucjonalne – jednoznaczne zdefiniowanie celu, zakresu działania i odpowiedzialności funduszy, tak aby nie kolidowały one z sektorem regulowanym (efekt wypychania).

Konieczne jest dalsze wzmocnienie instytucjonalne będące wynikiem dalszej konsolidacji sektora lub standaryzacji usług.

Fundusze poręczeniowe w perspektywie finansowej 2014-2020

**Finansowanie/refinansowanie produktów gwarancyjnych
z:**

Fundusz w dyspozycji BGK – środki z perspektywy 2014-2020

Środków własnych funduszy poręczeniowych – np. SPO WKP

Środków zarządzanych przez Zarządy Województw - wycofanych z operacji perspektywy finansowej 2007-2013

Zagrożenia:

- Na instrumenty zwrotne skierowane do MŚP (obecnie ok. 3,1 mld PLN), to w latach 2014-2020 może być przeznaczane nawet **7 mld PLN**, z czego 40% (**ok. 2,8 mld PLN**) na instrumenty wsparcia jakości kredytowej, przy lewarowaniu np. 4 (7) oznacza zbudowanie portfela o wartości ok. 12 (20)mld zł

Czy fundusze poręczeniowe są odpowiednio przygotowane do nowych wyzwań?

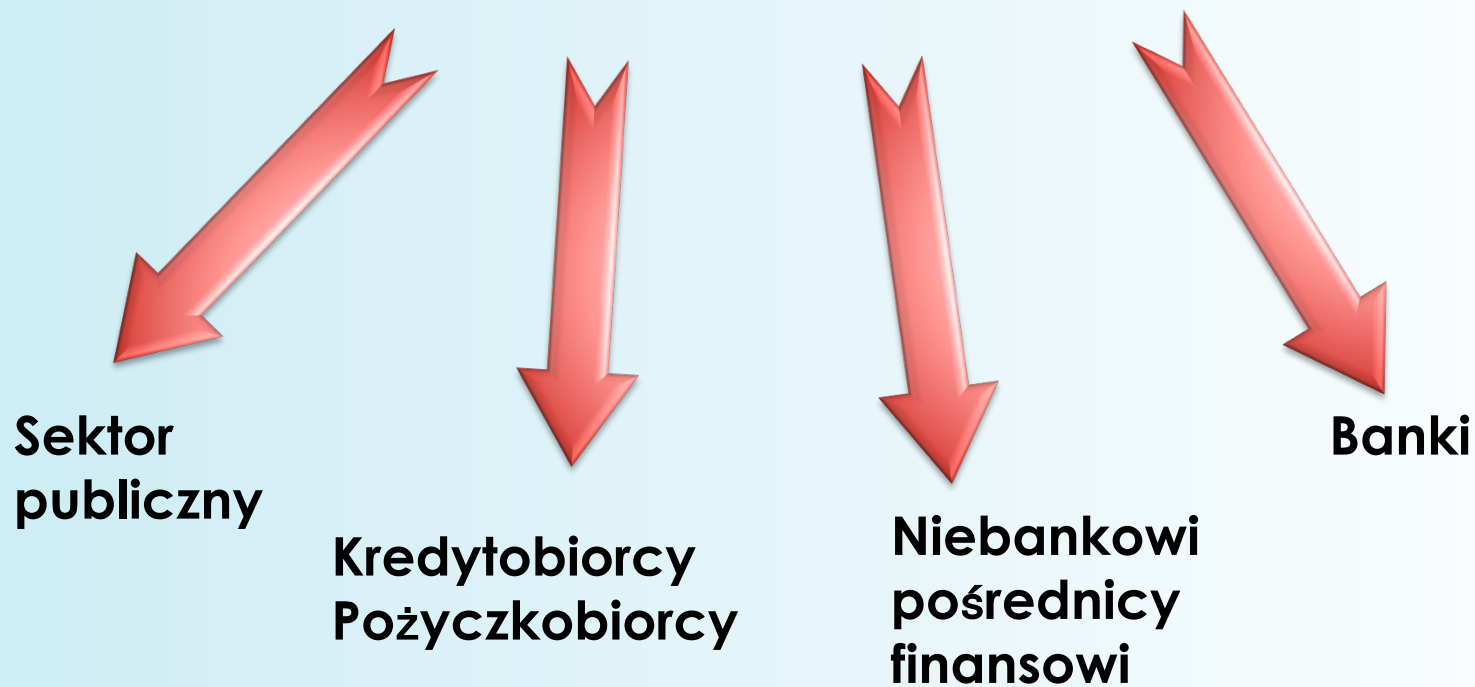
- **RYZYKO !!!!**

Rodzaje ryzyk i metody ich ograniczania

- Niewykorzystania środków pomocowych UE
- Ogólny wzrost ryzyka kredytowego w gospodarce,
- Wzrost zobowiązań przedsiębiorstw
- Standaryzacja usług (ogólnokrajowa czy regionalna),
- Wnioski z badań za okres 2007-2013: Pożyczki generowały wzrost nakładów inwestycyjnych, a poręczenia przyczyniały się do przyspieszenia realizacji inwestycji
- Defragmentacja rynku

Pytanie? Czy poprzez wykorzystanie instrumentów zwrotnych wzrośnie poziom zatrudnienia, przychodów ze sprzedaży, pozycji rynkowej itd...

Kto przejmie ryzyko???

Wyzwanie strategiczne:

Efektem działalności funduszy poręczeniowych powinno być zwiększenie finansowania zewnętrznego MŚP, w które zaangażują się zarówno banki, jak i niebankowe instytucje pośrednictwa finansowego.

Należy dążyć do wzrostu wartości zewnętrznego finansowania, a nie zmiany struktury finansowania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce

Reasumując:

Konieczne jest wprowadzenie kompleksowych zmian w ramach sektora poręczeniowo-gwarancyjnego w Polsce oraz działalności niebankowych instytucji pośrednictwa finansowego, tak aby...

po 2020 r. zbudować silne instytucje finansowe zdolne do samodzielnego i aktywnego działania na lokalnych i regionalnych rynkach.

Zwrotne instrumenty finansowe w procesie
stymulowania rozwoju regionalnego

Dziękuję za uwagę